

Joseph Haydn

Osztrák zeneszerző, a bécsi klaszikusok első képviselője.

Alsó-Ausztriában, **Rohrauban** született 1732-ben, egy falusi bognármester fiaként. Édesapja nem volt ugyan képzett muzsikus, de tudott hárfán játszani és szeretett énekelni.

Haydn így emlékszik gyermekkorára:

„Ötéves koromban már én is énekeltem műsorának egyszerű, rövid darabjait. Ez arra bírta apámat, hogy zenei és egyéb tanulmányok elvégzésére beadjon egyik rokonukhoz, aki aztán sokféle tanulmányra fogott, amiért hálás vagyok neki, noha házában több volt a verés, mint a koszt.”

A faluban, ahol **Haydn** gyermekkorát töltötte, osztrák, magyar és horvát anyanyelvűek laktak. Ebben a környezetben fogékonyra vált a különböző nemzetiségűek zenéi iránt.

Nyolcéves korától **Bécsben**, a **Szent István-dóm** kórusában énekelt, majd hangja mutálása után a maga erejéből tovább tanult.

Erről így ír: *„Tehetséggel és szorgalommal jutottam előbbre; fiatal emberek megtanulhatják példámon, hogyan válhatik a semmiből idővel mégis valami, mert bizony mindaz, ami vagyok, a szorongató szükség műve.”*

A 17-18. században a zeneművészet „birtokosa” az egyház és a nemesség. Ott tartották fenn a zenekarokat, hekkarokat, művészi együtteseket; belőlük kerülhet a művész.

Haydn 29 éven keresztült az **Eszterházy** hercegek szolgálatában **Magyarországra** ért, **Kismartonban** (ma **Eisenstadt**, **Ausztria**) és **Eszterházában** (a mai **Fertődön**) az udvari

zenekar karmestereként.

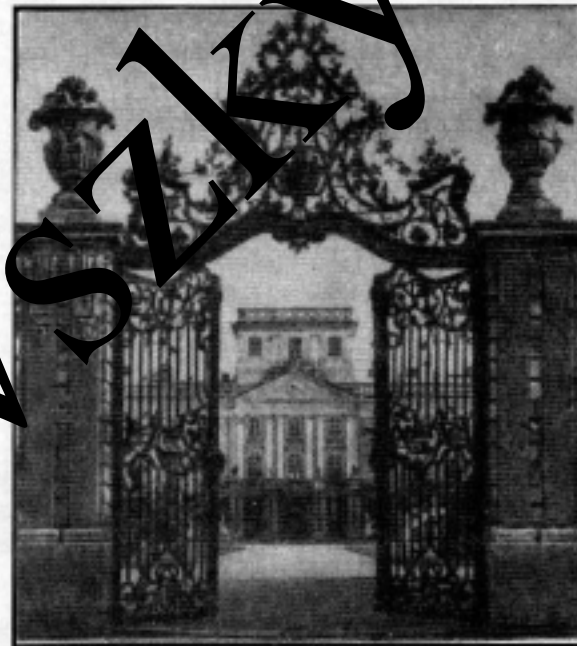
A zenekar vezetésén kívül feladata volt ünnepi alkalmakra nagyobb szabású zeneművek komponálása is.

A Magyarországon eltöltött évek emlékét őrizi a Haydn-művekben felbukkanó *verbunkosmotívum*.

Ötvennyolc éves korában **Salomon** hegedűművész hívására **Londonba** utazott. Műveit nagy sikerrel mutatták be, a hangversenyeken ünnepelték. **Oxfordban** díszdoktorrá avatták. Hatalmas életműve több, mint 100 szimfóniát, operákat, vonós egyeteket, oratóriumokat ölel fel.

Szimfóniái közül többnek nevet is adtak, pl. **Tyúk**, **Medve**, **Dobütés**, **Óra**, **Katonák**, **Oxfordi**, **Londoni**, **Meglepetés**, **Bücsü szimfónia**.

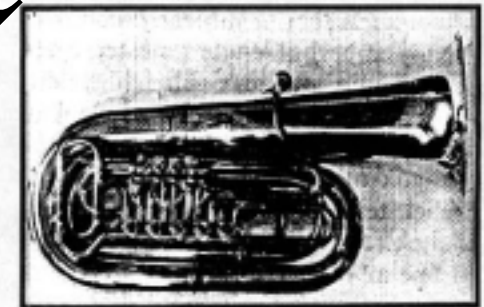
1809-ben, Bécsben halt meg.

A fertődi kastély

A tuba

A leghelyesebb hangú rézfúvós hangszer. Többszörösen hajlított, mely egy méter hosszú, egyenes csővel szélesedő csőből készül. Nézőfülkéjére fölfelé néz, a hangok megszólaltatását 4-5 szelep segíti.

Tuba

Leopold Mozart: *Utazás szánon* c. művét Kovács Orsolya 3.a osztályos rajzolta le.